

**energie
samen**

Jongeren betrekken om de continuïteit van energievoöperaties te borgen

Piet-Hein Speel

26 november 2025

Vragen tav continuïteit

- Hoeveel leden heeft jouw energievoöperatie?
- Hoeveel leden zouden jullie willen hebben (eind 2026 / eind 2027 / ...)?
- Hoe groot is het aandeel grijze, witte, hoogopgeleide mannen ?
- Is er behoefte aan diversificering?
- Wat doet jouw energievoöperatie al aan ledenwerving?
- Is er behoefte om nog meer te doen?

Wat weten de bewoners van jouw energiecoöperatie?

- **Waarom zouden zij lid willen worden?**
- **Waarom wordt je lid van een vereniging?**
Een sportschool, voetbalvereniging, kerk, ...
- **Wat heb je als vereniging te bieden? What's in it for me?**
- **Welk geloof ondersteunen nieuwe leden? Bijv. lokaal eigendom: opbrengsten van zon/windenergie gaan naar de lokale omgeving.**
- **Welke diensten krijgen nieuwe leden? Bijv. energie kopen via Bronnen van ons.**
- **Wat staat jouw energiecoöperatie voor? Bouw aan je merk!**

Welke doelgroepen wil je aantrekken?

<https://academie.energiesamen.nu/academie/collecties/316/energietransitie-voor-iedereen>

1 Initiatie

Collectie Opwekprojecten voor iedereen

Overzicht inclusiviteitsprojecten

wind , zon (algemeen)

In de coöperatieve energiebeweging zien we dat nog niet iedereen mee kan doen. Doelgroepen zoals vrouwen, jongeren, mensen met een niet-Westerse migratieachtergrond en mensen met een smalle beurs vinden nog moeilijk de aansluiting. Nu onze beweging echt vaart krijgt is het belangrijker dan ooit hier wat aan te doen. Gelukkig zijn er in Nederland al verscheidene coöperaties die hier actief mee bezig zijn, bijvoorbeeld in projecten m.b.t. opwek en/of energiebesparing. Om niet het wiel opnieuw hoeven uit te vinden, willen we graag van elkaar leren. Op deze pagina vind je een overzicht van deze coöperaties die in hun projecten zorgen dat verschillende doelgroepen worden betrokken.

Bekijk [deze kaart](#) voor een overzicht van de inclusiviteitsprojecten.

Provincie	Stad	Type	Lees meer:
Gelderland	Apeldoorn	Mensen Betrekken	deA Apeldoorn: van losse

In deze collectie

Opwekprojecten voor iedereen

1. Om welke mensen gaat het?

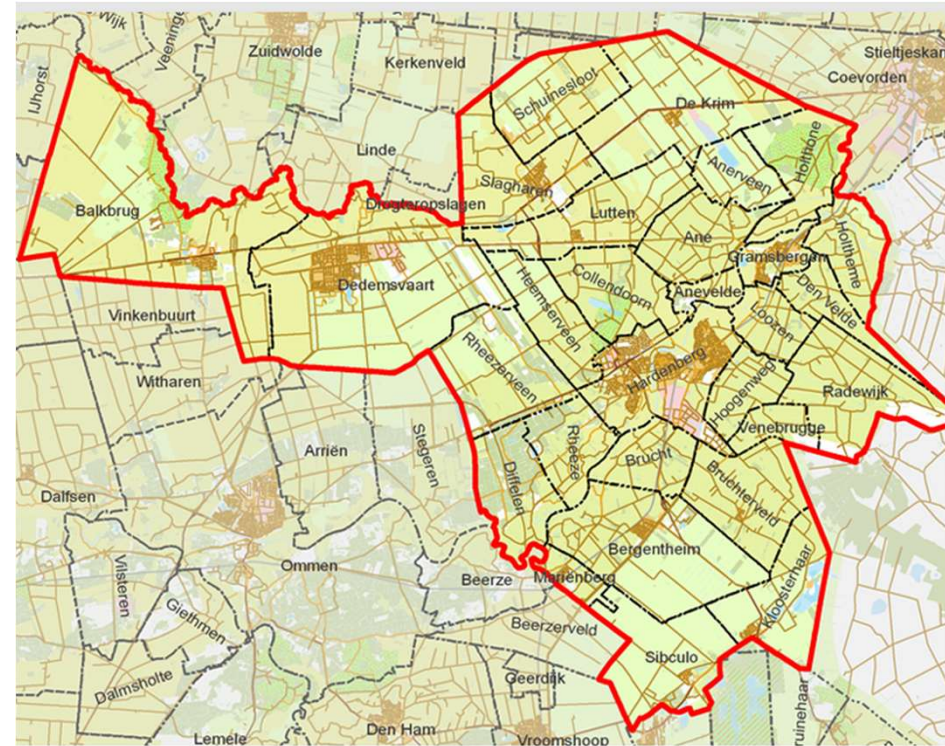

2. Hoe maak je je coöperatiebestuur inclusiever?

Welke doelgroepen wil je aantrekken?

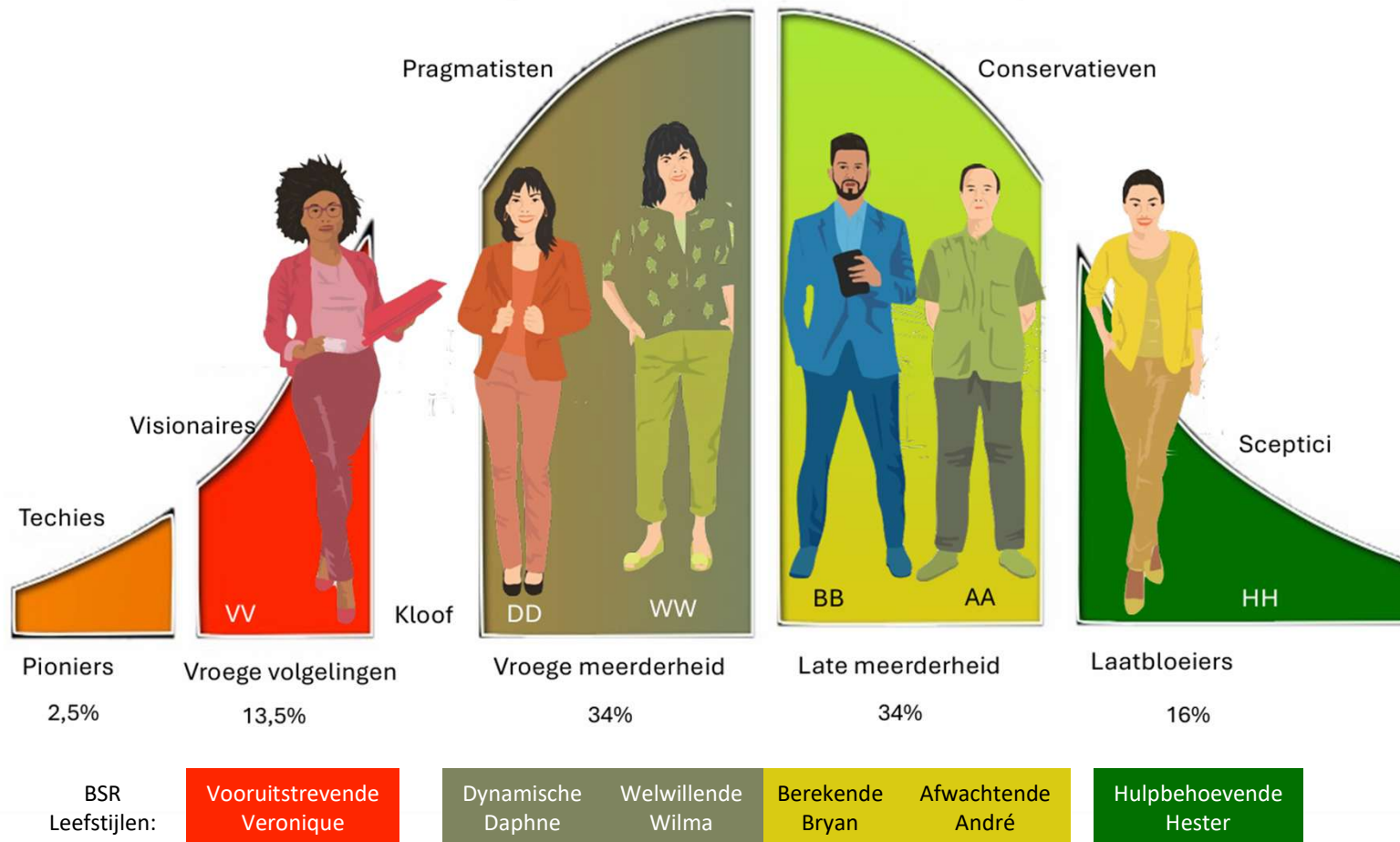
- **Omgevingsscan. Koplopers en sleutelfiguren**
- **Doelgroepen**
- **Bestaande netwerken uitbreiden met een Community Builder**
- **Straat ambassadeurs**
- **Leefstijlen BSR**

Gemeente Hardenberg

Over het algemeen wonen in nieuwere wijken jongere mensen, en zijn oude wijken gemêleerd. Gemeente Hardenberg omvat een grote diversiteit aan wijken. In dit hoofdstuk wordt er naar een aantal van deze wijken gekeken, om te kijken hoe het hier zit met de bevolkingsverdeling.

Adoptiecurve Rogers en BSR-leefstijlen

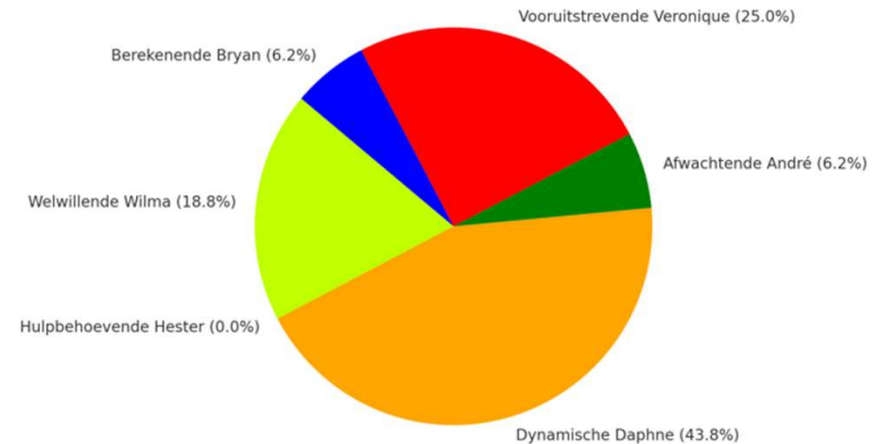

Berekenende Bryan

- begint vaak over terugverdientijden
- u, formeel
- wil graag bewijs, cijfers
- wil graag expertise
- vindt innovatie ook interessant
- is vaak al goed op de hoogte van techniek
- betaalt zelf, is eerste groep die begint
- entitlement, scepticisme, soms reactance
- slaat aan op warmtepomp en kernenergie
- hoogopgeleid

Distribution for Postcode 3523RB

Dynamische Daphne

- druk, geen tijd om me te verdiepen
- wil wel
- je/jij/wij
- praktisch en creatief
- veiligheid in de wijk
- wil zelf betalen
- inertia
- windenergie, zonne-energie
- hoogopgeleid

Communicatieplan

- Doelgroepen
- Kringen rond windmolens/zonnepark
- Dorpen in de omgeving

Dedemsvaart

“Dedemsvaart heeft in vergelijking met andere wijken in Nederland een iets bovengemiddeld aantal inwoners. Met een totaal van 13.090 inwoners binnen 5.535 huishoudens ligt het gemiddelde aantal personen per huishouden op 2.3. De meerpersoonshuishoudens met inwonende kinderen zijn met 37% het best vertegenwoordigd in Dedemsvaart.”

(Kadastralekaart, z.d.)

De best vertegenwoordigde leeftijdsgroep in Dedemsvaart is personen tussen de 45 en 65 jaar, die vormen 27% van de bevolking. Dedemsvaart heeft een laag aantal mensen met een migratieachtergrond, het gaat om 8%. De gemiddelde woning in Dedemsvaart is een koopwoning van na 2000. Verder zijn er relatief veel bedrijven gevestigd (Kadastralekaart, z.d.).

Bergentheim

“Met een totaal aantal inwoners van 3.570 verspreid over 1.340 huishoudens binnen Bergentheim, ligt dit aantal in vergelijking met de rest van Nederland net iets onder het gemiddelde. Het gemiddelde huishouden bestaat uit 2.7 personen. De meerpersoonshuishoudens met inwonende kinderen zijn met 44% het best vertegenwoordigd in Bergentheim.”

(Kadastralekaart, z.d.)

Bergentheim heeft, met een percentage van 19%, een relatief groot aantal kinderen onder de 15 jaar. 96% heeft geen migratieachtergrond. De gemiddelde WOZ waarde is 262.000 euro per woning, wat ver boven het landelijke gemiddelde ligt (Kadastralekaart, z.d.).

Communicatieplan

- Onderzoek Lydia de Vries:
- Inventarisatie: wat is er al?
- Communicatieplan template

Lydia de Vries ————— 14 mei 2025

Omgevingsscan en communicatieplan

De kracht van samen doen!

Energiek
Hardenberg
De kracht van samen doen

DE KRACHT VAN SAMEN

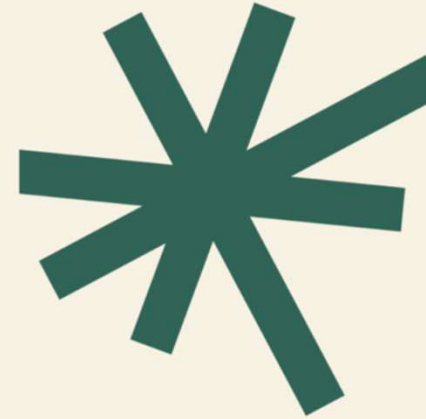
Een lagere energierekening en samen met buurtbewoners bouwen aan een duurzame toekomst.

Dat wil jij toch ook? De energiecoöperatie, aangenaam!

De Kracht van Samen. Doe je mee?

Initiatief vanuit de provincie Utrecht

UITKOMSTEN FOCUSGROEP

Motivatatie

Jongeren **willen impact maken**.
Praktische vaardigheden ontwikkelen
zoals netwerken, samenwerken en
verantwoordelijkheid nemen wordt als
waardevol gezien.

Communicatie

Transparante communicatie over wat
een organisatie doet, inclusief "achter-
de-schermen"-content, spreekt aan.

Imago

Jongeren associëren duurzaamheid
vaak met "geitenwollensokken".
Initiatieven zoals Swapclub maken
duurzaamheid toegankelijk en
aantrekkelijker.

Aantrekkelijkheid

Jongeren zoeken **dynamiek en uitdaging**.
Ze willen zien hoe hun werk bijdraagt aan
de energietransitie, zowel op kleine als
grote schaal. Een bruisend team is een
belangrijke motivator.

Uitdaging

Kennis ontbreekt. Jongeren weten
vaak niet wat energiecoöperaties zijn,
wat ze doen of dat ze er kunnen
werken, wat de instroom beperkt.

Misopvatting

Duurzaamheid gerelateerde rollen
worden vaak als te technisch gezien,
terwijl veel jongeren juist willen
bijdragen via **sociale of
organisatorische vaardigheden**.

Oplossing

SOCIAL MEDIA CAMPAGNES

COOP Centraal

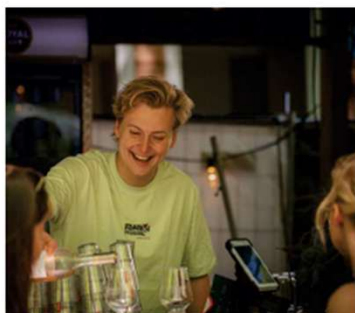
JIJ Centraal

KENNIS Centraal

JIJ CENTRAAL

JONGEREN IN BEELD

In deze campagne wordt de nadruk gelegd op het creëren van bewustzijn en betrokkenheid rondom de rol van **JOU** binnen de energietransitie. De focus ligt op het tonen van persoonlijke verhalen en praktische informatie.

Job Welleman - Ecostroom

Lena Gerstmans - NDSM

"Hoe kan JIJ bijdragen?"

- vacatures voor bijbanen, vrijwilligerswerk en projecten
- reels met energietips vanuit een jongere
- interviews met succesverhalen zoals Job en Lena bij Ecostroom & NDSM

Duurzaamheid gerelateerde rollen worden vaak als te technisch gezien, terwijl jongeren ook willen bijdragen via sociale of organisatorische vaardigheden. Werknemers vanuit **verschillende disciplines** laten zien.

Rollen moeten duidelijk aangeven welke **professionele groei** ze kunnen opleveren.

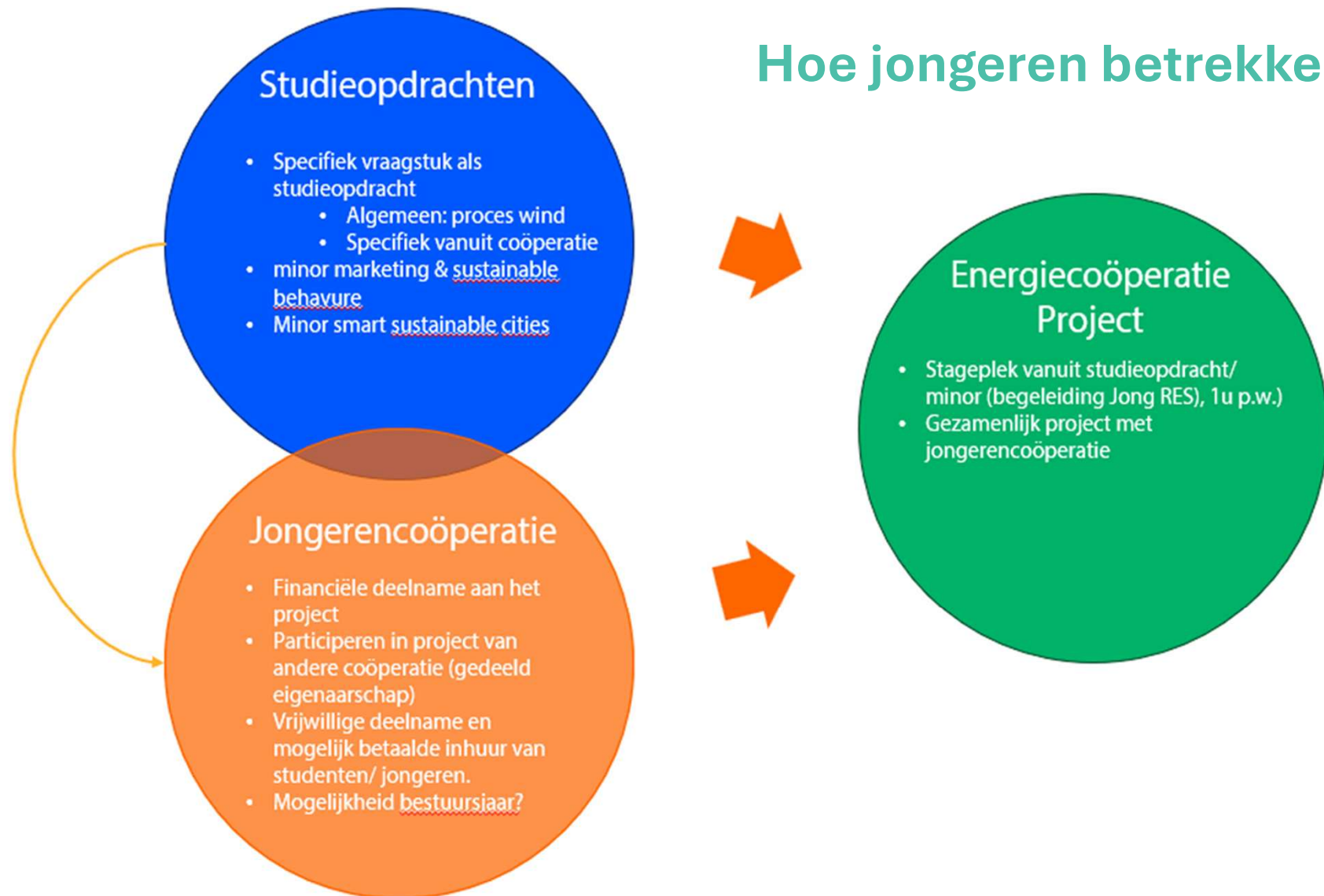

COOP Centraal moet zich **positioneren** als modern, toegankelijk en informeel.

In communicatie inzetten op **storytelling** persoonlijke verhalen van andere jongeren over hun ervaringen bij energiecoöperaties en hoe zij een verschil hebben gemaakt.

Hoe jongeren betrekken?

Jongeren betrekken via een jongeren energiecoöperatie

EnergieStudent
2e Daalsedijk 6A, 3551 EJ
Utrecht

Projectplan: Het opstarten van een energiecoöperatie voor
Jongeren in de regio Utrecht

Voor: Rabobank

Door: Piet-Hein Speel en Willemijn de Boer
EnergieStudent

E: piet-hein.speel@live.nl

E: tngvoortransitie@outlook.com

Datum:
06/05/2025

Word **BAAS** van jouw toekomst

Sluit je aan bij TIVO Amsterdam en maak samen met andere jonge impactmakers het verschil in de energietransitie. Onze energie, onze keuzes.

Word BAAS

TIVO AMSTERDAM

@tivoamsterdam

www.tivoamsterdam.nl

WORD BAAS VAN JOUW TOEKOMST

LID WORDEN

MEER WETEN

Aangedreven door jonge energie

De impact van jongeren voor
lokale energiecoöperatie

06 12278568
www.energiestudent.nl
2e Daalsedijk 6a, Utrecht

WIE ZIJN WIJ

EnergieStudent verbindt studenten met organisaties in de energietransitie. Onze studenten helpen lokale energie-coöperaties vooruit met nieuwe ideeën, denkkraft en praktische ondersteuning.

Hierin lichten wij **4 uitdagingen** uit en geven wij **9 slimme oplossingen** door studenten. Zo versnellen we samen de energietransitie. **De jonge generatie werkt niet alleen aan de toekomst, zij zijn de toekomst!**

PROBLEEM 1

GEBREK AAN DIVERSITEIT EN INCLUSIE

De lokale energiecoöperatie bestaat nu nog uit vooral de oude, witte, hoogopgeleide mannen. De uitdaging is om ook andere doelgroepen te betrekken. Dat zorgt niet alleen voor meer leden en nieuwe ideeën, maar ook voor meer inclusiviteit en maatschappelijke draagvlak.

Oplossing: **Verjonging van energiecoöperaties**

Door communicatie naar mensen buiten de bubbel kunnen nieuwe leden geworven worden die actief mee kunnen doen met de energietransitie. Zo heeft Lydia de Vries, voor Energiek Hardenberg een communicatieplan ontwikkeld om leden uit verschillende doelgroepen te werven.

In totaal heeft energiestudent bijgedragen aan **13** projecten rond dit probleem.

“

Lena

Energiestudent bij NDSM Energie

"Sinds juli werk ik aan de nieuwe website, die ik heb gevuld met nieuwsartikelen die ik ook zelf schrijf. Ik probeer om de twee weken nieuwe content te plaatsen, en ik zie dat dit echt effect heeft. Onze zichtbaarheid op LinkedIn is enorm toegenomen. Het geeft voldoening om te zien dat meer mensen onze berichten lezen en erop reageren. Ik leer zo ook veel over de praktijk van communicatie binnen de energietransitiesector."

PROBLEEM 2

TE VEEL ADMINISTRATIE

Bij veel energiecoöperaties ligt er stapels werk op het bord van bestuur op het gebied van administratie, financiën en organisatorische zaken. Dat kost tijd en energie die beter in de projecten zelf kan gaan.

Oplossingen:

Studenten die werk uit handen nemen

Door studenten in te zetten, krijgen coöperaties extra handen en denkracht. Ze nemen administratieve taken over. Een voorbeeld daarvan is de samenwerking bij Energie van Utrecht, waar student Job Esser de directeur van het projectenbureau ondersteunde bij organisatorische en administratieve werkzaamheden. Dankzij zijn inzet kreeg de directeur meer ruimte om zich te richten op de inhoud van projecten.

Efficiëntie verhogen, bijvoorbeeld door AI

Door middel van AI en data-analyse, kunnen er slimme oplossingen komen voor organisatorische uitdagingen. Met digitale tools kan informatie worden gestructureerd, patronen herkend en processen efficiënter gemaakt. Veel studenten hebben vandaag al ervaring met AI en data-analyse. Zo maakte student Sam Hoksbergen bij RESCoop Limburg, een vereniging van Limburgse energiecoöperaties, een GIS-rapport (Geografisch InformatieSysteem) dat inzicht gaf in de spreiding en samenwerking van lokale energiecoöperaties.

Energiestudent heeft voor dit probleem 6 succesvolle opdrachten gedaan.

“

Sam

Energiestudent bij RESCoop

“We ontdekten dat hoe vroeger de coöperatie opgericht was, hoe meer leden ze vaak hebben, en door outliers te onderzoeken konden we leren van hun succes,” legt Sam uit. De nieuwe inzichten geven de Limburgse coöperaties handvatten om effectiever samen te werken en van elkaar te leren. Het project wordt nu voortgezet met meer diepgaande analyses, waardoor de coöperaties nog beter in staat zijn om samen impact te maken.

PROBLEEM 3

TEKORT AAN FINANCIËLE MIDDELEN

Coöperaties hebben een aantal financiële uitdagingen zoals toegang tot financiering voor projecten en uitdagingen als coöperaties willen uitbreiden. Door te weinig geld kunnen projecten niet gerealiseerd worden.

Oplossing:

Financiering (subsidie) aanvragen en organiseren

Studenten kunnen helpen met het uitzoeken welke subsidies aangevraagd kunnen worden en met de aanvraag van de subsidie zelf. Willemijn de Boer heeft voor TIVO Utrecht een Subsidieaanvraag geschreven bij de Rabobank en provincie Utrecht. Voor een winnend energiehuis-voorstel voor een aanbesteding is door Energiestudent in samenwerking met Altena Nieuwe Energie ondersteuning geboden bij het opstellen van het voorstel. Daarnaast is extra capaciteit beschikbaar gesteld voor de bemensing van het online Klant Contact Centrum van Altena Nieuwe Energie.

EnergieStudent heeft rond dit probleem met **4** projecten geholpen

PROBLEEM 3

SUBSIDIEAANVRAAG

Subsidie vanuit provincie Utrecht

De provincie Utrecht vindt het belangrijk dat iedereen kan meedoen en profiteren van de energietransitie. Daarom stimuleert de provincie lokaal eigenaarschap bij het opwekken van duurzame energie, bijvoorbeeld via energiecoöperaties. Hiervoor zijn verschillende subsidieregelingen beschikbaar. Zo kunnen initiatieven subsidie aanvragen voor participatie- en communicatietrajecten om een bredere groep mensen te betrekken bij energiecoöperaties, met extra aandacht voor doelgroepen die nu nog weinig meedoen. Voor de ontwikkeling van grootschalige zon- en windprojecten is er de mogelijkheid om subsidie aan te vragen voor een participatieaanpak.

“

Willemijn
mede-oprichter TIVO Utrecht

“Vanuit EnergieStudent heb ik de kans gekregen om zoiets helemaal op te richten.”

De opdracht

Willemijn de Boer is op initiatief van EnergieStudent mede-oprichter van TIVO Utrecht, een energiecoöperatie voor en door jongeren. Zij schreef hiervoor een subsidieaanvraag. “We hebben een subsidie aangevraagd voor het participatietraject van de provincie Utrecht. Ons idee was om TIVO Utrecht op te richten en jongeren actief te laten meedoen aan de energietransitie. We hebben vooral geld gevraagd voor communicatie, zodat de energietransitie ook echt inclusief wordt.” Bij een subsidieaanvraag is het belangrijk om duidelijk je doel te beschrijven en aan te geven welke activiteiten daarvoor nodig zijn. Daarna maak je een planning en een begroting. “Een subsidieaanvraag schrijven is heel leuk, maar het blijft wel een flinke puzzel,” vertelt Willemijn.

PROBLEEM 4

TE WEINIG CAPACITEIT VOOR PROJECTEN

Veel energiecoöperaties lopen tegen het probleem aan dat ze te weinig capaciteit hebben om hun projecten goed uit te voeren. Door het gebrek aan tijd, mensen en expertise blijven waardevolle initiatieven voor verduurzaming vaak liggen of vertragen. Dit remt de voortgang van lokale energieprojecten.

Oplossingen:

Capaciteit aanvullen voor de ontwikkeling van oplossingen voor het verduurzamen van bedrijventerreinen

3 opdrachten

Capaciteit aanvullen voor de ontwikkeling van zonnedaken

6 opdrachten

Capaciteit aanvullen en huis-aan-huis acties uitvoeren voor energiebesparing

8 opdrachten

Capaciteit aanvullen voor warmteprojecten

1 opdracht

Capaciteit aanvullen en extra expertise voor overige projecten

7 opdrachten

PROBLEEM 4

CAPACITEIT AANVULLEN VOOR DE ONTWIKKELING VAN OPLOSSINGEN VOOR HET VERDUURZAMEN VAN BEDRIJVENTERREINEN

Onderzoek netwerkcongestie SAENZ

Een overbelast stroomnet op bedrijventerreinen? Aanbod van zonne- en windenergie dat niet aansluit op het energieverbruik van ondernemers? Voor SAENZ, een energiecoöperatie in Zaanstad, is dit een serieus probleem. Lara en Jort, twee gedreven energiestudenten schoten te hulp. Samen met het Belgische bedrijf Aug-e helpt SAENZ bedrijven om onderling stroom uit te wisselen en zo het overbelaste stroomnet te ontlasten.

De opdracht

Er was veel informatie nodig voor het slagen van het project en dat is waar de energiestudenten Lara en Jort bij konden helpen! Zij werden ingezet om langs alle bedrijven op het terrein te gaan en ze te interviewen over hun energieverbruik op uurbasis én de duurzaamheidsmaatregelen die de bedrijven al hadden getroffen. Hiermee creëerden ze direct een stuk bewustwording en informatievoorziening. De verzamelde data werd vervolgens geanalyseerd door Aug-e. Op basis van deze analyse werd een simulatiemodel ontwikkeld waarmee verschillende oplossingen voor de congestieproblematiek werd getest.

“

Energiestudent Jort

“Het is een leuke informele werksfeer, waar ook duidelijk ruimte is voor mij om mee te denken en mijn kennis te gebruiken.”

Energiestudent Lara

“In mijn studie krijg ik alleen een cijfer terug voor mijn harde werk, maar hier weet ik dat ik echte mensen aan het helpen ben.”

Projectleider Milda Mooij

“Het ontzorgt zoveel als je sommige taken kan delegeren”

PROBLEEM 4

CAPACITEIT AANVULLEN VOOR DE ONTWIKKELING VAN ZONNEDAKEN EN WARMTEPROJECTEN

“

Siward Zomer

Coöperatief Directeur
Energie Samen

“Niet alleen weten jongeren hoe we de jonge generatie kunnen bereiken, maar zij brengen ook nieuwe invalshoeken met hen mee!”

Zonnedaken

Esther heeft bij Energie Samen geholpen bij het gestroomlijnd maken van zonnedak projecten. “Veel energiecoöperaties ontwikkelen projecten waar bewoners kunnen investeren in zonnepanelen op een algemeen dak, zoals een gemeentehuis, maar deze worden vaak op verschillende manieren uitgevoerd. Ik ben dan nu bezig om een algemeen stappenplan te ontwikkelen dat het makkelijker maakt voor deze coöperaties om een zonnedak te creëren!” Hierbij wordt er gelet op alles wat in voorgaande projecten beter kon en wat al goed ging om tot de meest efficiënte manier van werken te komen en zo energiecoöperaties te ondersteunen met kennis en geldzaken. Esther haar taak is om het proces van de kennisdeling goed te laten verlopen en vervolgens voor energiecoöperaties beschikbaar te stellen.

Warmteproject

Lotte, Carlijn en andere energiestudenten hebben een huis-aan-huisactie uitgevoerd bij KetelhuisWG om bewoners te informeren over het lokale warmteplan. bewoners werken aan een coöperatief warmteplan. Om dit warmteplan te realiseren, moet er aan de burens gevraagd worden of zij dat wel zien zitten. Gemeente Amsterdam heeft zeshonderd handtekeningen als voorwaarde gesteld om het technische plan te realiseren. Energiestudenten hebben geholpen de droom voor een lokaal duurzaam warmtenet werkelijkheid te maken. Ze hebben handtekeningen verzameld voor de startcontracten. Hiermee konden bewoners aangeven dat ze belangstelling hebben om mee te doen aan het warmteproject.

PROBLEEM 4

CAPACITEIT AANVULLEN EN HUIS-AAN-HUIS ACTIES UITVOEREN VOOR ENERGIEBESPARING

Huis-aan-huis

Lotte en Luuk zijn in april aan de slag gegaan met een pilot voor gemeente Heeze-Leende waar ze inwoners in Heeze en Maarheeze bewust maakten van hoe zij hun huizen kunnen verduurzamen. Na een cursus waar ze de nodige informatie kregen gingen ze met een team van zeven de straat op om gratis een HuisScan aan te bieden. Lotte vertelt dat "bij zo'n scan stelden we vragen over bijvoorbeeld isolatie van de muren, zolder of vloer of wat voor CV-ketel ze hebben en aan het einde kwam daar een rapportje uit die we naar de huishoudens stuurden zodat ze zelf van daaruit stappen zouden kunnen ondernemen." Er waren een hoop mensen die daar ook werkelijk in geïnteresseerd waren. "We hebben heel veel leuke mensen gesproken. Soms dwaalde het gesprek een beetje af van de HuisScan", vertelt ze lachend, "maar je merkte wel dat mensen er echt voor open stonden en het maakte de opdracht zo veel leuker".

De opdracht werd een succes waarin ze het gestelde doel van een HuisScan uitvoeren voor een kwart van de huizen in Heeze en Maarheeze overschreden en uiteindelijk bij een derde van de huishoudens binnen geweest waren.

Energiestudent Lotte

"Vanwege mijn studie ben ik heel geïnteresseerd geraakt in de energietransitie en ik wilde er echt wat in doen en kijken hoe de realiteit in elkaar zit."

Energiestudent Luuk

"Voor mij gaat de energietransitie nog niet snel genoeg dus ik wilde een handje helpen."

SAMEN BEREIKEN WE MEER!

Al 48 projecten succesvol afgerond, met meetbare resultaten!

NDSM
ENERGIE

Actieplan ledenwerving voor jouw energiecoöperatie

- Inventarisatie: wat is er al ohgv ledenwerving en communicatie?
- Wie is er al mee bezig?
- Hoe ziet je communicatiebureau eruit (intern / extern)
- Wat is je doel? Hoeveel leden wil je werven uit welke doelgroepen?
- De boodschap: Wat heb je te bieden? Voor nieuwe leden: What 's in it for me?
- Plan van aanpak opstellen, wat wil je gaan doen, en wanneer?
- Wie gaat het doen? Vrijwillig of betaald? Is er budget?
- Communicatiematerialen. Bijv. persoonlijke verhalen verzamelen.
- Communicatieplan, communicatie kalender: wanneer ga je wat communiceren?